

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: SRI 60300701

ชื่อโครงการ: โครงการศึกษาแนวโน้มของการพัฒนาจังหวัดชายฝั่งทะเลของประเทศไทยเพื่อเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน

ชื่อนักวิจัย: นิรมล สุธรรมกิจ และ อนิณ อรุณเรืองสวัสดิ์
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Email address: niramon@econ.tu.ac.th

ระยะเวลาโครงการ: 16 กุมภาพันธ์ 2560 – 15 กุมภาพันธ์ 2561 (ขยายเวลาถึง 25 เมษายน 2561)

งานศึกษาชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจที่พึงพิงทรัพยากรทางทะเลในระดับจังหวัด (2) วิเคราะห์แนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงิน จากตัวชี้วัดเศรษฐกิจสีน้ำเงินที่ได้พัฒนาขึ้น พบว่า การประมง และการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญที่สุดในเศรษฐกิจสีน้ำเงินของจังหวัด โดยมีจังหวัด ปัตตานี สุราษฎร์ธานี ตรัง ระนอง สมุทรสาคร ตราด และ จันทบุรี เป็นจังหวัดที่มีการพึ่งพิงทรัพยากรประมงอย่างมากเป็นอันดับต้นๆ ในขณะที่ ภูเก็ต ชลบุรี กระบี่ สุราษฎร์ธานี สงขลา ตราด และ พังงา สามารถสร้างรายได้จากผู้เยี่ยมชมได้เป็นจำนวนมากเป็นอันดับต้นๆ จากการสัมภาษณ์เชิงลึกชุมชนและองค์กรรัฐในพื้นที่ พบว่าแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจสีน้ำเงินยังไม่เป็นที่รู้จัก การพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงินมีอุปสรรคที่สำคัญคือ ปัญหาความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การขาดแผนพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงินและการทำงานอย่างบูรณาการของภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

สำหรับข้อเสนอแนะทางนโยบาย ได้แก่ องค์กรรัฐที่เกี่ยวข้องต้องรวบรวม พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจสีน้ำเงินเพื่อประโยชน์ในการประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน และติดตามการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจสีน้ำเงินในจังหวัด รวมถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการใช้และพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง นอกจากนี้ต้องมีการจัดทำแผนการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงิน โดยเห็นควรให้จังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดเก็บภาษีสิ่งแวดล้อม เช่น ภาษีถุงพลาสติก ภาษีน้ำเสีย หรือ ภาษีท่องเที่ยว เพื่อให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพื่อใช้ในกิจกรรมป้องกันและบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ควรส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนควบคู่กันไปด้วย

คำหลัก เศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue economy) จังหวัดชายฝั่งทะเล (coastal provinces)

Abstract

Project ID: SRI 60300701
Project title: Development of Blue Economy in Thailand's coastal provinces.
Researchers: Niramom Sutummakid and Anin Aroonruengsawat
Faculty of Economics, Thammasat University
Email address: niramom@econ.tu.ac.th
Project period: 16 February 2017 – 15 February 2018 (extended to 25 April 2019)

The two main objectives of this study are (1) assessing the value of economic activities which rely on coastal marine resources at the provincial level and (2) analyzing the blue economy developing tendency in coastal provinces. According to blue economy indicators developed in this study, the two main drivers of blue economy are fishery and tourism. We found that Pattani, Surat Thani, Trang, Ranong, Samut Sakorn, Trat and Chantaburi rely significantly on aquaculture and fishery (fishery economy) while Phuket Chonburi Krabi Surat-Thani, Songkhla, Trat and Pang Nga generate significant amount of tourism receipts (tourism economy). From in-depth interviews with local communities and authorities, communities are not well aware of blue economy concept. The deterioration of coastal environment and the lack of blue economy development plan are the hurdles to the development of blue economy.

Policy recommendations for the development of blue economy are proposed as follows. Government agencies should work together in integrated way to collect/ to consolidate blue economy related data in order to accurately evaluate the current stage of blue economy and monitor the development. Community participation in policy decision and uses in marine and coastal resources should enhance. Blue economy master plan should be developed. Local authorities should be able to collect environmental tax (such as plastic bag tax, tourist tax and water pollution tax) and use the tax revenue for environmental protection or improvement projects. Sustainable tourism should be also promoted.

Keywords: Blue Economy, Coastal Provinces